

Lojzeta Rozmana, fotografa iz Grosupljega

Prejemniki letošnjih Adamičevih nagrad: Lojze Ljubič, stiški opat dr. Anton Nadrah in predsednik KS Metnaja Alojz Podobnik.

Razstava obrtnikov iz grosupeljske občine, odprta v Domu obrtnikov je predstavila visoko raven izdelkov in inovacij.

Predsednik izvršnega sveta Skupščine občine Grosuplje Zdravko Šteger predaja Francu Ahlinu priznanje za inovatorja leta.

Občinski praznik je minil v znamenju novega razmaha podjetništva. V ospredju je Majda Javornik, predsednica MAGRO, zadaj Jože Intihar, predsednik Obrtnega združenja in grosupeljski ženski pevski zbor.

VIŠNJANSKO IZROČILO

Višnja Gora oživiljena?

Zadnje čase lebdi nad Višnjo Goro obljuba, da bo postalo staro mestno jedro s Starim gradom kulturni spomenik. Tu ne moremo razpravljati o tem, kako bi in kako bo vse to potekalo. Revitalizacija Višnje Gore bo zelo zapletena in bo zahtevala veliko, vsestransko strokovno poglobljenost. Projektanti že takoj ob začetku odkrivajo izredna presenečenja, tako da se Višnjani sprašujemo, kako da smo bili sploh doslej tako potisnjeni v kot. Na sestankih nam je bil predložen prelep načrt tal arhitekta Badjurove. Seveda so se takoj ob začetku pojavili ugovori nekaterih meščanov z vidika hišnega lastništva. Upajmo, da bo prišlo kmalu do prijaznih soglasij in da se bomo vsi veselili olepšanja in oživiljenja mesteca.

Arhitektka je tlakovno poudarila predvsem obe glavni poslopji na mestnem trgu, cerkev in šolo. Stara cerkev (ki izvira od začetka 16. stoletja) kasneje karokizirana je

poseben umentostnozgodovinski spomenik, danes še kako potreben ureditve glavnega dostopnega stopnišča in vsega vhodnega okolja. Omenimo še, da ima ta cerkev sv. Ane tudi znamenito kripto. Prostor pred cerkvijo je sedaj neurejen. Dolgo smo tik ob njej gledali celo kontejner z odpadki in smetmi iz cele Višnje Gore na hribu.

Slovenski šolniki danes vsepovsod udarjajo, naj bodo šole samostojen teritorij, neodvisne od vsakih drugih vplivov. Višnjska šola ima danes pred vhomom še vedno političen spomenik (Eda Turnherja, po katerem se šola tudi imenuje). Nekateri krajani obetajo, da bodo prestavili pred šolo še drugi politični spomenik izpred mestne hiše! Ob tem pa nima v mestu niti en kulturnik domačin kakšne spominske plošče (na primer: Janez Čandik, Konrad Crnolagar, Janez Cigler).

V kripti počiva gospoda

O kripti v mestni cerkvi mi je pred tremi desetletji pripovedoval Pepe Pajk, rojen 1989 v Višnji Gori, kjer je tudi umrl leta 1986.

Ko so v cerkvi odstranili stara opečna tla in uredili nova šamotna, so pod podlago za novi tlak delavci dvignili kamnito ploščo z grbi. Pod to ploščo se je prikazala temna odprtina, v katero so vodile močne lesene stopnice. Dejali so, da je to grobnica nekdanjih stanovalec Starega gradu. To je močno obokan prostor, širok tri metre, dolg pet metrov, dva metra pa visok. Takoj ob vznožju stopnic leži na tleh ob vsaki strani po ena krsta. Desna je odkrita. Povsem točno je vidna vsebina: v nji leži oblečen mo-

ški, ki ima pod seboj lesene oblance. Ta je bil zadnji položen v grobnico. Bil je zadnji stanovalec Starega gradu, beneficiat mestne cerkve, Magušar. Od vznožja stopnic naprej proti vzhodu je večje število lesenih krst, položenih ena vrh druge, okoli petnajst po številu. V sredini je ena odkrita in nekoliko dvignjena iznad tal. V njej leži žena z otročkom na prsih. Oblečena je, dolgi lasje so razpuščeni preko ramen. To je grofica, umrla pri porodu na gradu Podsmreka.

Vhodno odprtino so delavci potem natančno zaprli.

MIHAELA ZAJC

IZ TONETOVE TORBE

Eni so v mišjih luknjah, drugi pa drekajo, da je veselje

Zelo zanimivo, kako se stvari dandanašnji počasi dogajajo. Človek bi pričakoval, da bo času primerno nenadoma koga povozil vlak. Zgodi se pa nič. Neverjetno. Včasih je bilo drugače. Rečeno je bilo storjeno. Ti boga, smo bili ali nismo. Danes pa nič. Ja, treba bi bilo delovati malo bolj v skladu z načrti. Je pa res, da je priložnosti ogromno pa jih nihče ne izkoristi. Vse kure so še vedno v kokošnjaku, zato pa lisicam nihče nič noče. Saj res, tudi lovci zadnje čase nič več ne streljajo divjadi, ampak samo še kozle, kmetje pa zavoljo njih sami po njivah preganjajo požrtne in razpuščene divje živali, ki jih je kot zajcev, pardon Kitajcev. Zvečer menda sem in tja še molijo rožni venec, ampak ne zavoljo Boga in reda ampak zato, da bi v zadrugi od zaklanega bika ostalo čim več mesa. Mi je zadnjič pravil Janez, da je od ogromnega krasnega bika ostalo samo par kil dobrega mesa. Seveda so mu plačali samo talepega. Mesa je zadnje čase v mesnicah res dovolj, čedalje več pa je tudi mesarjev. Je zadnjič dejal moj prijatelj Fonzi, da je bil v mesnici. Tja je odšel s kompletno famijlo. So se šli slikat pod meso. So potem manj lačni, je dejal. Bo že držalo. Meni se sicer zdi, da je to tako kot če pijanček gleda sod, pijače pa ne dobi. Prave tatalove muke, se vam ne zdi.

Skoraj bi pozabil. Zadnjič sem se komaj ohranil pri življenju. Vem sicer, da so vozniki v Grosupljem blazno dobri, sem pa tja odbijejo kakšen vogal, ko zapeljejo napoček. So mi pa strašno všeč grosupeljske dame, ki kaj dajo nase. Dopoldan, ko so možje v službah, se vozijo s svojim avtomobilom. To je, kar je videti, obvezno renault campus, jugo in kastrolca namreč ne štejeta več, popoldan pa se prevažajo po Grosupljem z moževim BMW-jem ali japončkom. Nek' se vidi raskoš. Glavo dvignejo visoko v zrak in se ponosno prevažajo po bodočem Grosuplje-cityju. Ima namreč vse pogoje za to, so dejali vrli poslanci na zadnji skupščini, imamo že

kapitaliste, mafijce in jaro gospodo, kar je odlična osnova za start. Ja, gospe se zapeljejo po Grosupljem najmanj tri kroge, da je konvenciji zadovoljeno in da jih vsa grosupeljska mizerija vidi. Ja, kje so tisti časi, zaradi katerih se je moj prijatelj, intelektualac, po dveletnem bivanju v našem lepem kraju demonstrativno odselil v Ljubljano. Kamorkoli je namreč prišel, k frizerju, v trgovino ali oštarijo, povsod je poslušal samo o cementu in železu. Resnici na ljubo vam moram zaupati, da tam ni bilo kaj prida bolje pa se je izselil v Avstralijo. Če je tam kaj bolje pa ne vem. Sploh mi ne piše več.

Sicer pa to ni bistveno. Bistveno je, da pri nas vlada Demos. Sedaj je vse boljše in predvsem drugače. Starih, mislim tardecih, ni več. Menda so v mišjih luknjah, kjer čakajo in glodajo star sir. Neodvisni so odvisni od Demosa in od svojih nosov. Sopovce in ostale nihče več ne časti, odkar nimajo šefa doma. Liberalni demokrati in zeleni drekajo in si brišejo svoje dolge nosove, župan pa mirno gleda levo in desno, treplja po ramenih, se smehlja kot Markovič in si po kmečko pametno misli svoje.

Ja, veliko mojih prijateljev je odšlo v politiko. Sami fajn možje. Ni za prehlit. Sem pa zadnjič slišal zanimiv vic. Srečala sta se zajec in kača, oba od rojstva slepa. Pa prosi zajec kačo: »Daj, pošlataj me in mi povej, kaj misliš da sem.« Kača ga potipa od tal do ušes in pravi: »Mislim, da si zajec!« »Čudovito,« pravi zajec, »vedno sem si želel, da bi bil zajec in zdaj, ko vem da sem, sem neizmerno srečen.« »Sedaj pa ti mene potipaj,« de kača. Zajec otipava, nato pa zamišljeno pravi: »Dolga si, gladka in spolzka, sluzasta, zvita in brez jajc, mislim, da si politik.«

Jutri bo nov dan, Grosuplje še stoji. Jejite, živite, ljubite in sovražite se. Pojdite v life (bife), bi dejal Marko Crnkovič.

Na zdravje

vaš Tone Torbar